

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 23.9.2005
COM(2005) 450 τελικό

2005/0179 (COD)

Πρόταση

ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη διακρατική κινητικότητα εντός της Κοινότητας για σκοπούς εκπαίδευσης και κατάρτισης: Ευρωπαϊκός χάρτης ποιότητας για την κινητικότητα

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1) ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Η κινητικότητα αποτελεί έναν από τους κύριους στόχους της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, όπως προβλέπεται στα άρθρα 149 και 150 της Συνθήκης. Η κινητικότητα όχι μόνον συμβάλλει στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ιθαγένειας και της ευρωπαϊκής συνείδησης με την αύξηση της κατανόησης της πολιτισμικής και γλωσσικής ποικιλομορφίας αλλά και υποστηρίζει τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης και κατάρτισης σύμφωνα με το στρατηγικό στόχο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβόνας του Μαρτίου του 2000.

Τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης της Ένωσης συνέβαλαν ουσιαστικά στην επίτευξη αυτού του στόχου ήδη από την έναρξή τους. Πράγματι, το πρόγραμμα Erasmus, βάσει του οποίου πάνω από 1.000.000 νέοι σπούδασαν σε κάποιο άλλο κράτος μέλος στο πλαίσιο των πανεπιστημιακών τους σπουδών, αποτελεί ένα καλό παράδειγμα εμβληματικής δράσης, μίας από τις λίγες της ΕΕ που είναι αναγνωρίσιμες από πολύ μεγάλο αριθμό πολιτών. Αυτά τα προγράμματα, τα οποία καλύπτουν σχολεία, πανεπιστήμια, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και την εκπαίδευση ενηλίκων¹, συνέβαλαν στην ανάπτυξη μιας αίσθησης «ευρωπαϊκής ιθαγένειας» τόσο μεταξύ των συμμετεχόντων όσο και μεταξύ όλων εκείνων που βρίσκονται γύρω τους - γονείς, οικογένεια, φίλοι, συνάδελφοι.

Οι στόχοι της παρούσας πρότασης είναι ουσιαστικά:

- να καθορίσει μια κοινή δήλωση αρχών, η χρήση των οποίων θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα σε όλα τα είδη οργανωμένης κινητικότητας για σκοπούς μάθησης·
- ειδικότερα, να παράσχει ένα σημείο αναφοράς για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου προγράμματος διά βίου μάθησης που προτείνει η Επιτροπή για την περίοδο 2007 έως 2013.

Αναμένονται αρκετά θετικά αποτελέσματα από την έγκριση της παρούσας πρότασης:

- Η περαιτέρω ενθάρρυνση της κινητικότητας για σκοπούς μάθησης. Το γεγονός αυτό είναι πολύτιμο για την προσωπική εξέλιξη, ενώ δίνει επίσης τη δυνατότητα στους πολίτες της Ένωσης να ασκήσουν το θεμελιώδες δικαίωμά τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών.
- Η κινητικότητα εμπλουτίζει την εμπειρία της μάθησης και ενθαρρύνει τη μεταφορά γνώσης, ανυψώνοντας έτσι το συνολικό επίπεδο ποιότητας των ευρωπαϊκών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Αυτό θα βοηθήσει την Ευρώπη στις προσπάθειές της να καταστεί η πιο καινοτόμος και πιο ανταγωνιστική οικονομία με βάση τη γνώση στον κόσμο.
- Αναμένεται επίσης να υπάρξει θετικός αντίκτυπος στην αγορά εργασίας, στο δυναμικό έρευνας σε ευρωπαϊκό επίπεδο και (όπως προαναφέρθηκε) στη νέα γενιά

---

¹ Το πρόγραμμα Σωκράτης καλύπτει τα σχολεία (C-menius), την τρίτοβάθμια εκπαίδευση (Erasmus) και την εκπαίδευση ενηλίκων (Grundtvig)· το πρόγραμμα Leonardo da Vinci καλύπτει την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης που πρότεινε η Επιτροπή το 2004.

Η παρούσα πρόταση δεν στοχεύει στη δημιουργία ενός δεσμευτικού ευρωπαϊκού νομικού πλαισίου. Ακόμα και αν η Συνθήκη το επέτρεπε – πράγμα που δεν ισχύει - θα ήταν εντελώς ακατάλληλο. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να εμπνευστούν για να ενεργήσουν με βάση τη σύσταση, εφόσον κρίνεται κατάλληλο. Η σύσταση, από τη φύση της, προορίζεται να αποτελέσει σημείο αναφοράς, για να ενθαρρύνει τη διαφάνεια και το συντονισμό των πρακτικών κινητικότητας καθώς και να συμβάλει στη δημιουργία κλίματος αμοιβαίας κατανόησης.

- **Γενικό πλαίσιο**

Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ εξέδωσαν ορισμένα κείμενα που συνδέονται με την κινητικότητα κατά την τελευταία πενταετία. Τα πιο σημαντικά από αυτά είναι τα εξής.

Ύστερα από την άτυπη συνεδρίαση των υπουργών Παιδείας στο Παρίσι το Σεπτέμβριο του 2000, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας το Δεκέμβριο του 2000 επικύρωσε ένα σχέδιο δράσης για την κινητικότητα. Αυτό το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει μια «παλέτα» μέτρων που συνδέονται με την κινητικότητα: την προώθησή της, τη χρηματοδότησή της, τα είδη κινητικότητας και τέλος τον τρόπο βέλτιστης αξιοποίησης των περιόδων κινητικότητας και εξασφάλισης ότι αναγνωρίζεται η εμπειρία που αποκτάται.

Το σχέδιο δράσης ακολούθησε, τον Ιούλιο του 2001, η έκδοση της σύστασης 2001/613/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενδοκοινοτική κινητικότητα των σπουδαστών, των επιμορφωμένων ατόμων, των εθελοντών, των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών². Η σύσταση δημιούργησε ένα πλαίσιο για την προώθηση της πολιτικής συνεργασίας με σκοπό την αύξηση της κινητικότητας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και στόχευε στην εξάλειψη των εμποδίων για την κινητικότητα, στην εξασφάλιση καλύτερης προετοιμασίας και πιο αποτελεσματικής υποδοχής κατά την άφιξη· αντιμετώπιζε επίσης το ζήτημα της αναγνώρισης της εμπειρίας που αποκτήθηκε στο εξωτερικό.

Η σύσταση καλούσε επίσης την Επιτροπή να συστήσει μια ομάδα εμπειρογνομόνων των κρατών μελών για το συντονισμό της εφαρμογής της σύστασης. Το παρόν σχέδιο σύστασης βασίζεται στο έργο ακριβώς της εν λόγω ομάδας, το οποίο υποβλήθηκε τελευταία στη διετή έκθεσή της του 2004.

Το Φεβρουάριο του 2002, η Επιτροπή ενέκρινε ένα σχέδιο δράσης για τις δεξιότητες και την κινητικότητα³, το οποίο στοχεύει στην προώθηση της αρχής της ελεύθερης διακίνησης των εργαζομένων, στην υπογράμμιση της σημασίας της κινητικότητας για τη στρατηγική απασχόλησης της ΕΕ και στη διάνοιξη των ευρωπαϊκών αγορών εργασίας έτσι ώστε είναι προσβάσιμες σε όλους από το 2005.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, η Επιτροπή θα διοργανώσει το 2006 το «ευρωπαϊκό έτος κινητικότητας των εργαζομένων», προκειμένου να ευαισθητοποιήσει σχετικά με ορισμένα νομοθετικά ζητήματα στον εν λόγω τομέα, όπως π.χ. η δυνατότητα μεταφοράς των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, τα οφέλη της κινητικότητας για την εξέλιξη της σταδιοδρομίας των εργαζομένων και την υποστήριξη της κινητικότητας

---

² EE L 215 της 9.8.2001, σ. 30.

³ COM(2002) 72 τελικό.

από τα υφιστάμενα ευρωπαϊκά μέσα.

Επιπλέον, η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της του 2001 με θέμα «Μια στρατηγική κινητικότητας για τον ευρωπαϊκό τομέα της έρευνας»⁴, που υποστηρίχθηκε από το Συμβούλιο⁵, προσδιόρισε συγκεκριμένες ενέργειες τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο για την αξιοποίηση της κινητικότητας ως βασικού μέσου για την εξέλιξη της σταδιοδρομίας και για τη δημιουργία του ευρωπαϊκού χώρου έρευνας καθώς και ως προϋπόθεσης για την αύξηση των ευρωπαϊκών δυνατοτήτων και επιδόσεων στην έρευνα.

Ζητήματα κινητικότητας ενσωματώθηκαν επακόλουθα στο γενικό πρόγραμμα εργασίας «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010», που είναι ο κλάδος εκπαίδευσης και κατάρτισης της στρατηγικής της Λισσαβώνας. Δυνάμει αυτού του προγράμματος, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συνεργάζονται σε ζητήματα πολιτικής που συνδέονται με την εκπαίδευση και την κατάρτιση. Τα ζητήματα κινητικότητας αναφέρονται συγκεκριμένα ως ένας από τους 13 στόχους του προγράμματος αυτού που συμφωνήθηκε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης το Μάρτιο του 2002. Τέλος, το Φεβρουάριο του 2004, το Συμβούλιο και η Επιτροπή υπέβαλαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο την πρώτη τους κοινή ενδιάμεση έκθεση⁶ σχετικά με την εν λόγω διαδικασία. Η έκθεση υπογραμμίζει την ανάγκη ανύψωσης του επιπέδου και της ποιότητας της κινητικότητας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Στο πλαίσιο του έργου παρακολούθησης και δυνάμει του προγράμματος εργασίας «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010», η ομάδα εμπειρογνομόνων που συστάθηκε δυνάμει της πρώτης σύστασης κατάρτισε πρόταση για ένα «χάρτη ποιότητας για την κινητικότητα στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης», η ουσία του οποίου παρουσιάστηκε στους υπουργούς Παιδείας στην άτυπη συνεδρίαση στις 12 Ιουλίου 2004 στο Ρότερνταμ. Η ολλανδική προεδρία ύστερα από τη συζήτηση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπήρχε συναίνεση όσον αφορά τις αρχές και ότι μπορούν να μεταφέρουν τις ποιοτικές πτυχές της κινητικότητας στη νέα γενιά των προγραμμάτων εκπαίδευσης⁷.

Η προτεινόμενη σύσταση, που βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στο έργο που προαναφέρθηκε, παρουσιάζει σε μια ενιαία, ευανάγνωστη μορφή τις αρχές που παρατέθηκαν παραπάνω, εμπλουτισμένες με υλικό από άλλους τομείς που συνδέονται με την κινητικότητα (όπως ο κόσμος της νεολαίας). Η λέξη «χάρτης» χρησιμοποιείται για να τονίσει το θεμελιώδη χαρακτήρα των προτεινόμενων αρχών.

Ας σημειωθεί ότι η σύσταση συμπληρώνει υφιστάμενα κείμενα στον τομέα της, ιδίως την Ευρωπαϊκή Χάρτα του Ερευνητή⁸.

- **Ισχύουσες διατάξεις στον τομέα τον οποίο αφορά η πρόταση**

Η προτεινόμενη σύσταση συμπληρώνει τη σύσταση 2001/613/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Ιουλίου 2001 για την ενδοκοινοτική κινητικότητα των σπουδαστών, των επιμορφωμένων ατόμων, των εθελοντών, των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών.

---

⁴ COM(2001) 331 τελικό της 20.6.2001.

⁵ Ψήφισμα του Συμβουλίου της 10.12.2001, EE C 367 της 21.12.2001.

⁶ COM(2003) 685 τελικό, Συμβούλιο 6905/ 04 EDUC 43.

⁷ http://eu2004.min-cw.nl/d-es/nl/presidency_c-nclusi-ns_r-tterdam.pdf

⁸ EE L 75 της 22.3.2005.

- **Συνοχή με άλλες πολιτικές και στόχους της Ένωσης**

Η πρόταση είναι απολύτως συνεκτική με τις δηλωμένες πολιτικές και στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2) ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ

- **Διαβούλευση με ενδιαφερόμενα μέρη**

Μέθοδοι διαβούλευσης, κύριοι τομείς-στόχοι και γενικά χαρακτηριστικά των συνομιλητών

Στο τμήμα 1 σκιαγραφήθηκε ο τρόπος με τον οποίο εκπονήθηκε το κείμενο και καθορίστηκε ο ρόλος της ομάδας εργασίας των εμπειρογνομόνων των κρατών μελών που συστάθηκε δυνάμει της σύστασης του 2001. Τα μέλη της εν λόγω ομάδας που αντιπροσωπεύουν τα κράτη μέλη έχουν σημαντική εμπειρογνομοσύνη και η προσφυγή σε περαιτέρω εξωτερική εμπειρογνομοσύνη δεν θεωρήθηκε αναγκαία.

Συνοπτική παρουσίαση των απαντήσεων και του τρόπου με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη

Βλέπε την πρώτη έκθεση σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στη σύσταση 2001/613/ΕΚ.

- **Συγκέντρωση και χρήση εμπειρογνομοσύνης**

Δεν υπήρξε ανάγκη προσφυγής σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

- **Αξιολόγηση αντικτύπου**

Η ανάγκη για την πρόταση, το πεδίο εφαρμογής της και ο πιθανός οικονομικός και κοινωνικός αντίκτυπός της έχουν ήδη συζητηθεί και επικυρωθεί από την ομάδα εργασίας με τα κράτη μέλη και από την άτυπη συνεδρίαση των υπουργών Παιδείας στο Ρότερνταμ, στις 11-13 Ιουλίου 2004. Δεν κρίνεται αναγκαία περαιτέρω ανάλυση του αντίκτυπου.

3) ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Σύνοψη της προτεινόμενης δράσης**

Η σύσταση αποτελείται από δέκα κατευθυντήριες γραμμές που απευθύνονται κυρίως στους οργανισμούς αποστολής και υποδοχής που είναι αρμόδιοι για την κινητικότητα. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

A. Πριν από την αναχώρηση:

Εξασφάλιση ότι οι συμμετέχοντες έχουν πρόσβαση σε αξιόπιστες πηγές καθοδήγησης και πληροφόρησης σχετικά με τις ευκαιρίες και τις προϋποθέσεις για την κινητικότητα· κατάρτιση σχεδίου μάθησης, το οποίο θα παράσχει ένα πλαίσιο για την κινητικότητα· εξασφάλιση προηγούμενης προετοιμασίας του συμμετέχοντος, ιδίως γλωσσικής προετοιμασίας, και εξασφάλιση ότι η εμπειρία κινητικότητας συμβάλλει στην προσωπική και επαγγελματική εξέλιξη.

B. Κατά τη διάρκεια της διαμονής στη χώρα υποδοχής:

Παροχή γλωσσικής και διοικητικής υποστήριξης στους συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένης της παροχής πληροφόρησης ή/και βοήθειας όσον αφορά το ταξίδι, την ασφάλιση, τις απαιτήσεις διαμονής, την κοινωνική ασφάλιση, τις κοινωνικές υπηρεσίες, τα φορολογικά ζητήματα, τη στέγαση, κ.λπ.· ορισμός μέντορα για την παροχή υποστήριξης και συμβουλών ώστε να συμβάλει στην πλήρη ενσωμάτωση του συμμετέχοντος.

Γ. Μετά την περίοδο κινητικότητας:

Εξασφάλιση της αναγνώρισης ή της πιστοποίησης των διπλωμάτων που αποκτώνται ή των περιόδων σπουδών/κατάρτισης που πραγματοποιήθηκαν· παροχή βοήθειας στους συμμετέχοντες για την προσαρμογή τους στο κοινωνικό, εκπαιδευτικό ή επαγγελματικό τους περιβάλλον, ιδίως ύστερα από μακροχρόνια κινητικότητα· εκτίμηση της έκβασης της κινητικότητας και παροχή συμβουλών στους συμμετέχοντες, κατά την επιστροφή τους, σχετικά με το βέλτιστο τρόπο χρήσης των ικανοτήτων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό.

Δ. Γενικά

Να είστε σαφής σχετικά με το ποιος είναι αρμόδιος να ενεργήσει για τα διάφορα τμήματα της σύστασης.

Ο «χάρτης» πρέπει να θεωρείται «καθολικός» κατά την έννοια ότι καλύπτει όλα τα πιθανά είδη εκπαιδευτικής κινητικότητας: επίσημη και ανεπίσημη μάθηση· βραχείες και μακρές περίοδοι· σχολική, πανεπιστημιακή μάθηση και μάθηση στην εργασία· νέοι και ενήλικοι μαθητές, κ.λπ.. Αυτό σημαίνει ότι το κείμενό της είναι αναπόφευκτα γενικότερο· δεν είναι δυνατό, μέσα σε ένα τόσο σύντομο κείμενο, να καλυφθούν όλες οι πιθανές περιπτώσεις. Οι αρχές της θα πρέπει για το λόγο αυτό να προσαρμόζονται στις συνθήκες και, σε ειδικές περιπτώσεις, ορισμένα από τα σημεία του θα είναι περισσότερο ή λιγότερο κατάλληλα. Οι αρχές που περιέχονται στη χάρτης παρέχουν μια ευρωπαϊκή αναφορά που πρέπει να προσαρμόζεται στις συγκεκριμένες περιπτώσεις.

- **Νομική βάση**

Η νομική βάση της πρότασης είναι τα άρθρα 149 παράγραφος 4 και 150 παράγραφος 4 της Συνθήκης. Το πρώτο άρθρο ασχολείται με την εκπαίδευση, ενώ το δεύτερο με την επαγγελματική κατάρτιση. Και τα δύο άρθρα δίνουν τη δυνατότητα στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, βάσει της διαδικασίας συναπόφασης, να εκδίδουν συστάσεις για την επίτευξη των στόχων τους, ένας από τους οποίους είναι πράγματι, η υποστήριξη της κινητικότητας (άρθρο 149 παράγραφος 2 δεύτερη περίπτωση, άρθρο 150 παράγραφος 2 τρίτη περίπτωση).

- **Αρχή της επικουρικότητας**

Η αρχή της επικουρικότητας ισχύει στο βαθμό που η πρόταση δεν εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Κοινότητας.

Οι στόχοι της πρότασης δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν σε ικανοποιητικό βαθμό από τα κράτη μέλη για τον ακόλουθο λόγο.

Η διακρατική φύση της κινητικότητας σημαίνει ότι είναι δύσκολο να καλυφθεί στο πλαίσιο ενός κράτους μέλους.

Η δράση σε κοινοτικό επίπεδο θα συμβάλει σε μεγαλύτερο βαθμό στην επίτευξη των στόχων της πρότασης για τον(-ους) ακόλουθο(-ους) λόγο(-ους).

Οι στόχοι της πρότασης δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν τόσο αποτελεσματικά από τα κράτη μέλη όσο από την Ένωση. Η διακρατική φύση της κινητικότητας σημαίνει ότι είναι δύσκολο να επιτευχθεί στο πλαίσιο ενός κράτους μέλους.

Η χρήση ενός μη περιοριστικού κοινοτικού μέσου παρέχει έναν αποτελεσματικό τρόπο για την υιοθέτηση ενός αναγνωρισμένου ευρωπαϊκού σημείου αναφοράς με σκοπό την υποστήριξη οργανισμών σε όλα τα κράτη μέλη.

Το ίδιο το κείμενο περιορίζεται σε εκείνα τα στοιχεία που μπορούν να υιοθετηθούν με χρήσιμο τρόπο σε ευρωπαϊκό επίπεδο· παραδείγματος χάριν, ζητήματα σύνθεσης και προέλευσης της χρηματοδότησης και πρακτικά οργανωτικά ζητήματα επαφίενται στους αρμόδιους φορείς, στα κράτη μέλη ή στους οργανισμούς κινητικότητας.

Κατά συνέπεια, η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας.

- **Αρχή της αναλογικότητας**

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας για τον(-ους) ακόλουθο(-ους) λόγο(-ους).

Η παρούσα πρόταση δεν υπερβαίνει αυτό που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων.

Δεν επιβάλλει οικονομικές ή διοικητικές επιβαρύνσεις ή δαπάνες.

Ας σημειωθεί ότι τα κράτη μέλη μέσω των αντιπροσώπων τους στην ομάδα εμπειρογνομόνων που συστάθηκε δυνάμει της σύστασης του 2001, συμμετείχαν στο έργο αυτό και υποστηρίζουν την πρόταση.

- **Επιλογή νομικής πράξης**

Προτεινόμενη πράξη: σύσταση

Η χρησιμοποίηση άλλων μέσων δεν θα ήταν σκόπιμη για τον ακόλουθο λόγο.

Η παρούσα πρόταση αποτελεί τη συνέχεια που δόθηκε στην πρώτη σύσταση (2001/613/EK) σχετικά με το ζήτημα αυτό και η Κοινότητα επέλεξε εκείνη τη μορφή μέσου εκείνη την εποχή. Βλ. επίσης άρθρο 149 παράγραφος 4.

4) ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση αυτή δεν έχει καμία δημοσιονομική επίπτωση για τον κοινοτικό προϋπολογισμό.

5) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- **Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος**

Η προτεινόμενη πράξη αφορά θέμα του ΕΟΧ και πρέπει, συνεπώς, να επεκταθεί και στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

Πρόταση

ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη διακρατική κινητικότητα εντός της Κοινότητας για σκοπούς εκπαίδευσης και κατάρτισης: Ευρωπαϊκός χάρτης ποιότητας για την κινητικότητα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 149 παράγραφος 4 και το άρθρο 150 παράγραφος 4,

την πρόταση της Επιτροπής ⁽⁹⁾,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁰⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽¹¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της Συνθήκης ⁽¹²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η κινητικότητα στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων - μιας θεμελιώδους ελευθερίας που προστατεύεται από τη Συνθήκη - και έναν από τους κύριους στόχους της δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης· πράγματι, πρόκειται για ουσιώδες εργαλείο για τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής συνείδησης.
- (2) Η εντατικοποίηση της ευρωπαϊκής κινητικότητας και των ανταλλαγών για σκοπούς εκπαίδευσης και κατάρτισης αποτελεί στόχο του προγράμματος εργασίας για να καταστεί η Ευρώπη η πιο καινοτόμος και πιο ανταγωνιστική οικονομία με βάση τη γνώση ¹³ έως το 2010. Η διοργάνωση το 2006 του ευρωπαϊκού έτους κινητικότητας των εργαζομένων θα συμβάλει επίσης προς την κατεύθυνση αυτή.

⁹ ΕΕ C , , σ. .

¹⁰ ΕΕ C , , σ. .

¹¹ ΕΕ C , , σ. .

¹² ΕΕ C , , σ. .

¹³ Στρατηγική της Λισσαβόνας, Συμπεράσματα της Προεδρίας
<http://www.kbn.g.v.pl/is2000/pdf/w-rd5.PDF>

- (3) Η πρώτη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴ εκδόθηκε το 2001 με στόχο τη διευκόλυνση της κοινοτικής δράσης για την ενθάρρυνση της κινητικότητας.
- (4) Το έργο της ομάδας εμπειρογνομώνων που συστάθηκε από την Επιτροπή σύμφωνα με το σημείο III α) της ανωτέρω σύστασης και η πρώτη έκθεση παρακολούθησης, ενώ δείχνουν την πρόοδο που επιτεύχθηκε τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσον αφορά την κινητικότητα για σκοπούς εκπαίδευσης και κατάρτισης, υποδεικνύουν την ανάγκη επικέντρωσης όχι μόνον στην αυξημένη κινητικότητα αλλά πάνω από όλα στη βελτίωση της ποιότητάς της.
- (5) Αυτός ο στόχος μπορεί να επιτευχθεί με την έγκριση, με τη μορφή σύστασης, ενός χάρτη ποιότητας για την κινητικότητα, που καθορίζει ένα σύνολο αρχών στον εν λόγω τομέα, οι οποίες πρέπει να εφαρμοστούν σε εθελοντική βάση.
- (6) Επειδή ο χάρτης ενσωματώνει τις βασικές αρχές της εκπαιδευτικής κινητικότητας, συνιστά πλαίσιο αναφοράς το οποίο θα συμβάλει στην αύξηση των ανταλλαγών, στην περαιτέρω ανάπτυξη της αναγνώρισης των περιόδων σπουδών καθώς και στην καθιέρωση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των αρχών, των οργανισμών καθώς και όλων των ενδιαφερόμενων μερών στον τομέα της κινητικότητας.
- (7) Τα πλεονεκτήματα της κινητικότητας εξαρτώνται ιδιαίτερα από την ποιότητα των πρακτικών μέτρων: προετοιμασία, υποστήριξη και αναγνώριση. Τα άτομα και οι οργανισμοί που συμμετέχουν μπορούν να βελτιώσουν σημαντικά την αξία της με τον προσεκτικό σχεδιασμό και την κατάλληλη αξιολόγηση.
- (8) Είναι επιθυμητό οι εν λόγω αρχές να μην καλύπτουν μόνον την περίοδο της κινητικότητας αλλά και την περίοδο πριν και μετά από αυτήν.
- (9) Πρέπει να καταρτιστεί εκ των προτέρων ένα σχέδιο μάθησης. Είναι επίσης απαραίτητη η γενική προετοιμασία των συμμετεχόντων.
- (10) Για την περίοδο που πραγματοποιείται στο εξωτερικό, η ποιότητα της κινητικότητας μπορεί να ενισχυθεί με τον ορισμό ενός μέντορα για το συμμετέχοντα. Μια λεπτομερής και σαφής περιγραφή των κύκλων μαθημάτων ή/και της κατάρτισης που έχουν ολοκληρωθεί στη χώρα υποδοχής καθώς και η διάρκειά τους συμβάλλουν στην εξασφάλιση ότι αναγνωρίζονται κατά την επιστροφή.
- (11) Όλα τα ζητήματα που συνδέονται με τα οικονομικά, ιδίως ποια οικονομική υποστήριξη είναι διαθέσιμη και ποιος αναλαμβάνει το κόστος, πρέπει να επιλυθούν πριν από την αναχώρηση.
- (12) Η διαφάνεια και η ορθή διαχείριση απαιτούν σαφή ορισμό των οργανισμών και των ατόμων που είναι αρμόδια για κάθε στάδιο και δράση του προγράμματος κινητικότητας.
- (13) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ολική ποιότητα της κινητικότητας, είναι επιθυμητό να εφαρμοστούν οι αρχές και οι συστάσεις που προαναφέρθηκαν σε όλα τα είδη κινητικότητας για σκοπούς μάθησης ή επαγγελματικής εξέλιξης: εκπαίδευση ή κατάρτιση· επίσημη και ανεπίσημη μάθηση, συμπεριλαμβανομένου του εθελοντισμού της νεολαίας· βραχείες και μακρές περιοδοί κινητικότητας· για σχολική ή

---

¹⁴ Σύσταση 2001/613/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Ιουλίου 2001, για την ενδοκοινοτική κινητικότητα των σπουδαστών, των επιμορφωμένων ατόμων, των εθελοντών, των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών, ΕΕ L 214 της 9.8.2001, σ. 30.

πανεπιστημιακή μάθηση ή μάθηση στη θέση εργασίας· για νέους και ενήλικες μαθητές, κ.λπ.

- (14) Τα κράτη μέλη μπορούν να τροποποιήσουν την εφαρμογή του χάρτη σύμφωνα με τις περιστάσεις, δηλ. να τον προσαρμόσουν στις ειδικές καταστάσεις και τα προγράμματα· να καταστήσουν ορισμένα από τα σημεία υποχρεωτικά και να θεωρήσουν άλλα προαιρετικά.
- (15) Καθώς οι στόχοι της παρούσας σύστασης, που καλύπτουν όλα τα κράτη μέλη, μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που προβλέπεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης. Για να γίνει επίσης σεβαστή η αρχή της αναλογικότητας, όπως αναφέρεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα σύσταση δεν υπερβαίνει αυτό που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των εν λόγω στόχων.

ΣΥΝΙΣΤΟΥΝ: τα κράτη μέλη να εγκρίνουν το συνημμένο ευρωπαϊκό χάρτη ποιότητας για την κινητικότητα ως μέσο για την ενίσχυση της προσωπικής και της επαγγελματικής εξέλιξης.

ΚΑΛΟΥΝ τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν τη γενική πληροφόρηση και την αξιολόγηση σχετικά με τις ενέργειες που έγιναν, ακολουθώντας τις συστάσεις που παρατέθηκαν ανωτέρω, στις εκθέσεις τους για το πρόγραμμα εργασίας «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010», από το δεύτερο έτος μετά την έκδοση της παρούσας σύστασης.

ΚΑΛΟΥΝ την Επιτροπή:

- να εξακολουθήσει να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους, έτσι ώστε να μπορούν να ανταλλάσσονται χρήσιμες πληροφορίες και εμπειρία όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων που εξαγγέλθηκαν στην παρούσα σύσταση·
- να θεωρήσει ότι η παρούσα σύσταση αποτελεί ενιαίο σύνολο με τη σύσταση 2001/613/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και, κατά συνέπεια, να συμπεριλάβει τις απαιτούμενες διετείς εκθέσεις της στις γενικές εκθέσεις του προγράμματος εργασίας «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010».

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ενισχυμένη από το σχέδιο δράσης για την κινητικότητα του 2000¹⁵ και τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Ιουλίου 2001¹⁶, η κινητικότητα είχε πάντα ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η σύσταση αυτή είχε ευρύ πεδίο εφαρμογής και αντιμετώπισε ένα μεγάλο φάσμα σημαντικών ζητημάτων που συνδέονται με την κινητικότητα, ενώ στόχευε σε οποιονδήποτε θα ωφελούνταν από μια περίοδο μάθησης στο εξωτερικό (επίσημη και ανεπίσημη): συμπεριλαμβανομένων σπουδαστών, εκπαιδευτικών, εκπαιδευτών, εθελοντών και επιμορφωμένων ατόμων. Η δεύτερη σύσταση, της οποίας ο παρών χάρτης αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα, έχει το ίδιο πεδίο εφαρμογής αλλά επικεντρώνεται στις πυχές ποιότητας της κινητικότητας, όπως προτείνεται από μια ομάδα εμπειρογνομόνων που συστάθηκε ύστερα από την πρώτη σύσταση¹⁷. Η σύσταση θα συμβάλει επίσης στην εξασφάλιση θετικής εμπειρίας για τους συμμετέχοντες τόσο στη χώρα υποδοχής όσο και στη χώρα προέλευσής τους όταν επιστρέψουν.

Ο παρών χάρτης σκιαγραφεί ένα σύνολο κατευθυντήριων γραμμών που πρέπει να εφαρμόζονται στην κινητικότητα που πραγματοποιούν μεμονωμένα νέα άτομα ή ενήλικες, για τους σκοπούς της επίσημης και ανεπίσημης μάθησης καθώς και για την προσωπική και επαγγελματική τους εξέλιξη. Έχει σχεδιαστεί ως βασικό έγγραφο αναφοράς: το περιεχόμενό της μπορεί να προσαρμοστεί ώστε να ταιριάζει στη διάρκεια της κινητικότητας και στις ιδιαιτερότητες των διάφορων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων κατάρτισης και νεολαίας καθώς και στις ανάγκες των συμμετεχόντων. Αν και πρωταρχικά αφορούν την κινητικότητα για σκοπούς μάθησης, πιστεύεται ότι αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές ποιότητας θα είναι επίσης χρήσιμες και για άλλους τύπους κινητικότητας, όπως η κινητικότητα για εργασία.

1. Καθοδήγηση και πληροφόρηση

Οι πιθανοί υποψήφιοι για την κινητικότητα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε αξιόπιστες πηγές καθοδήγησης και πληροφόρησης σχετικά με τις ευκαιρίες κινητικότητας και τους όρους στο πλαίσιο των οποίων μπορεί να πραγματοποιηθεί.

2. Σχέδιο μάθησης

Πριν από την έναρξη οποιουδήποτε είδους κινητικότητας για σκοπούς εκπαίδευσης και κατάρτισης πρέπει να καταρτιστεί ένα σχέδιο μάθησης και να συμφωνηθεί από όλους τους συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών αποστολής και υποδοχής και των συμμετεχόντων. Το σχέδιο πρέπει να σκιαγραφεί τους στόχους και τα αναμενόμενα αποτελέσματα καθώς επίσης και τον τρόπο με τον οποίο αυτά θα επιτευχθούν.

3. Εξατομίκευση

Η κινητικότητα που αναλαμβάνεται για σκοπούς εκπαίδευσης ή κατάρτισης πρέπει να ταιριάζει κατά το δυνατό περισσότερο με την προσωπική πορεία μάθησης, τις δεξιότητες και κίνητρα των συμμετεχόντων και να σχεδιάζεται για την ανάπτυξη ή τη συμπλήρωσή τους.

4. Γενική προετοιμασία

---

¹⁵ Ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2000 σχετικά με το σχέδιο δράσης για την κινητικότητα, ΕΕ C 371 της 23.12.2000, σ. 4.

¹⁶ ΕΕ L 215 της 8.8.2001, σ. 30.

¹⁷ COM(2004) 21.

Η προηγούμενη προετοιμασία των συμμετεχόντων είναι ουσιώδης και πρέπει να προσαρμόζεται στις συγκεκριμένες ανάγκες τους. Πρέπει να περιλαμβάνει γλωσσικές, παιδαγωγικές, πρακτικές, διοικητικές, νομικές, προσωπικές, πολιτισμικές και οικονομικές πτυχές, εφόσον απαιτείται.

5. Γλωσσικές πτυχές

Οι γλωσσικές δεξιότητες είναι αναγκαίες για την αποτελεσματική μάθηση. Οι συμμετέχοντες και οι οργανώσεις τους αποστολής και υποδοχής, πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στη γλωσσική προετοιμασία. Οι ρυθμίσεις κινητικότητας πρέπει να περιλαμβάνουν:

- πριν από την αναχώρηση, τη γλωσσική αξιολόγηση και την ευκαιρία παρακολούθησης κύκλου μαθημάτων στη γλώσσα της χώρας υποδοχής καθώς και στη γλώσσα διδασκαλίας, εάν είναι διαφορετική·
- στη χώρα υποδοχής, τη γλωσσική υποστήριξη και την παροχή συμβουλών.

6. Υποστήριξη διοικητικής μέριμνας

Πρέπει να παρέχεται επαρκής υποστήριξη διοικητικής μέριμνας στους συμμετέχοντες. Η υποστήριξη αυτή μπορεί να περιλαμβάνει την παροχή πληροφοριών και βοήθειας όσον αφορά την οργάνωση του ταξιδιού, την ασφάλιση, την άδεια διαμονής ή εργασίας, την κοινωνική ασφάλιση, τη στέγαση καθώς και οποιεσδήποτε άλλες πρακτικές πτυχές, συμπεριλαμβανομένων των ζητημάτων ασφάλειας σε σχέση με τη διαμονή τους.

7. Ορισμός μέντορα

Ο οργανισμός υποδοχής (εκπαιδευτικό ίδρυμα, οργάνωση νεολαίας, εταιρεία κ.λπ.) πρέπει να παράσχει ένα μέντορα ο οποίος θα είναι αρμόδιος για την παροχή βοήθειας στους συμμετέχοντες όσον αφορά την αποτελεσματική τους ενσωμάτωση στο περιβάλλον υποδοχής και ο οποίος θα ενεργεί ως αρμόδιος για την παροχή περαιτέρω βοήθειας.

8. Αναγνώριση

Εάν μια περίοδος σπουδών ή τοποθέτησης στο εξωτερικό αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα επίσημου προγράμματος σπουδών ή κατάρτισης, αυτό το γεγονός πρέπει να αναφερθεί στο σχέδιο μάθησης και οι συμμετέχοντες πρέπει να λάβουν βοήθεια προκειμένου να εξασφαλισθεί η επαρκής αναγνώριση και πιστοποίησή της. Ο τρόπος με τον οποίο θα λειτουργεί η αναγνώριση πρέπει να καθοριστεί στο σχέδιο μάθησης. Για άλλα είδη κινητικότητας και ιδίως εκείνα στο πλαίσιο της ανεπίσημης εκπαίδευσης και κατάρτισης, πρέπει να εκδίδεται ένα πιστοποιητικό έτσι ώστε ο συμμετέχων να είναι σε θέση να καταδείξει την ενεργό συμμετοχή του / της και τα αποτελέσματα μάθησης κατά ικανοποιητικό και αξιόπιστο τρόπο.

9. Επανένταξη και αξιολόγηση

Κατά την επιστροφή τους στη χώρα προέλευσης, οι συμμετέχοντες πρέπει να λάβουν καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο κάνουν χρήση των ικανοτήτων και δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της διαμονής τους. Πρέπει να διατίθεται η κατάλληλη βοήθεια όσον αφορά την επανένταξη στο κοινωνικό, εκπαιδευτικό ή επαγγελματικό περιβάλλον της χώρας προέλευσης στα άτομα που επιστρέφουν ύστερα από μακροχρόνια κινητικότητα. Η εμπειρία που αποκτήθηκε πρέπει να αξιολογηθεί κατάλληλα από τους συμμετέχοντες, από κοινού με τις αρμόδιες οργανώσεις, ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσο έχουν τηρηθεί οι στόχοι του σχεδίου μάθησης.

10. Υποχρεώσεις και αρμοδιότητες

Οι αρμοδιότητες που προκύπτουν από αυτά τα ποιοτικά κριτήρια πρέπει να καθοριστούν σαφώς και να κοινοποιηθούν σε όλους τους ενδιαφερομένους, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων. Πρέπει να επιβεβαιωθούν εγγράφως, έτσι ώστε οι αρμοδιότητες να είναι σαφείς σε όλους τους ενδιαφερομένους.